

Indhold:

1. Op al den ting som Gud har gjort
2. Du som har tændt millioner af stjerner
3. Guds fred er glæden i dit sind
4. Ingen er så tryk i fare
5. Spænd over os dit himmelsejl

Op, al den ting, som Gud har gjort

Mel.: Tjekkisk sangbog 1576

Lad vaje højt vort kongeflag

1

Op, al den ting, som Gud har gjort,
hans herlighed at prise!

Det mindste, han har skabt, er stort
og kan hans magt bevise.

2

Gik alle konger frem på rad
i deres magt og vælde,
de mægted ej det mindste blad
at sætte på en nælde.

3

Det mindste græs jeg undrer på
i skove og i dale,
hvor skulle jeg den visdom få
om det kun ret at tale?

4

Hvad skal jeg sige, når jeg ser,
at alle skove vrimle,
de mange fuglesving, der sker
op under Herrens himle?

5

Hvad skal jeg sige, når jeg går
blandt blomsterne i enge,
når fuglesangen sammenslår
som tusind harpestreng?

6

Hvad skal jeg sige, når mit sind
i havets dybe grunde
kun dog så lidt kan kige ind
og ser så mange munde?

7

Hvad skal jeg sige, når jeg ser,
hvor stjerneflokk blinker,
hvor mildt enhver imod mig ler
og op til himlen vinker?

8

Hvad skal jeg sige, når jeg op
til Gud i ånden farer
og ser den store kæmpetrop
af blide engleskarer?

9

Hvad skal jeg sige? mine ord
vil ikke meget sige:
o Gud! hvor er din visdom stor,
din godhed, kraft og rige!
10

Op, stemmer alle folk på jord
med frydetone sammen:
Halleluja, vor Gud er stor!
Og Himlen svare: Amen!

Hans Adolph Brorson 1734.

Kort beskrivelse af Brorson og hans tid.

Hans Adolf Brorson blev født i 1694 i Sønderjylland og efter at have været i København for at læse teologi blev han præst. Senere overtog han faderens præste embede . I 1764 fik han stillingen som biskop i Ribe, hvor han var indtil han døde i 1764. Hans liv var præget af mange personlige problemer. I 1723 blev han gift med sin Kusine. Hun dør i barselssang med nr. 13 barn, kun få af de mange børn overlever. Han må også se den store lidelse det er at et af børnene bliver sindssyg og må spærres inde i hjemmet. Selv lider han jævnlig af depressioner og må være sengeliggende i perioder. Men den lyriske åre lever i ham. Det er først i 1730 han begynder at samle sine salmer. Det første lille hæfte udkommer i 1732. Brorson er pietist. Pietismen er på fremmarch i landet. Pieta = latin og betyder fromhed. Troen er personlig og levende og man tager afstand for den lunkenhed der igennem mange år har præget kirken. Nu er det følelserne der kommer i højsæde, troen bliver en hjertesag. Nu kommer fokus på det enkelte menneskes tro og oplevelse. Det bliver til mange salmer fra Brorsons hånd. I dag finder vi over 100 salmer i Den danske salmebog, digtet af ham.

Brorson og salmen

Brorson er opvokset i den lille by Randerup i Sønderjylland ude ved den sønderjyske vestkyst. Et sted hvor man kan opleve naturen i al dens storhed. Om sommeren i en blidhed, som er særegen for det flade marskland, med fuglesang og højt til himlen, det grønne græs og den kølige brise, de gumlende køer og får. Men om vinteren barsk, og med risiko for stormflodens brutale ødelæggelser. I 1734 digter Brorson salmen. Som noget af det første der bliver udgivet. At salmen er blevet en klassiker har Brorson nok ikke tænkt, men her formår han, at sætte menneskelige erfaringer ind i et større perspektiv. Hvem kender ikke til at gå en sommerdag i naturen og opleve at alt er vidunderligt og stort og fyldt med mening og man kan glæde sig over skabelsesværket. Og omvendt at alt er kaos og man bliver meget lille i forhold til naturens storhed. Brorson er ikke i tvivl om at Gud er skaberen. De dagligdags og jordnære sansninger af naturen, som et hvert menneske gør, sætter han ind i et større perspektiv. Mennesket lever her på jorden, men der er noget større i vente i Himlen.

Beskrivelse af salmen

Salmen er en lovprisning til Gud over skabelsens under. I vers 1 er der en stærk appel om at se op og se, hvad der er på færde. Alt hvad der er skabt skal træde frem og prise Gud for skabelsen. Det mindste stilles op mod det størst i de tre første vers. Selv det mindste blad og græs. Guds storhed springer i øjnene ved synet af det mindste. Om alle konger gik frem på rad og række og med al deres magt og vælde, så var de ikke i stand til at sætte et blad på en nælde. I vers tre kommer han selv til kort over for skabelsesunderet. Brorson kunne selv spille strengeinstrument. Så fuglesangen der sammenlignes med harpestringene, den sammenligning falder ham naturlig, for harpen er det ypperste strenge instrument. Ser han i havets dyb (det stille vadehav en skøn sommerdag) bliver hans undren ikke mindre. Kige er en ældre form af ordet kigge, men rummer i

sig i formen at kigge ind i, have indsigt i. Løfter man blikket fra havet mod himlen, får ens undren en anden karakter. Nu er det som om stjernerne, i den klare nat ler og vinker op mod himlen, ja op til Gud. Nu er det ikke den rene naturoplevelse, nu ser han den store blide engleskare, så er der ikke flere ord at bruge. Han har ikke ord for oplevelsen længere, han må erkende at Guds visdom, godhed kraft og rige er stor og slutter med at opfordre alle til at gøre den samme iagttagelse. Og til sidst må alle stå frem og fryde sig over alt det skabte og himlen svarer Amen. Amen er et gammelt hebræisk udtryk for tilslutning og samstemmen. "Sandelig det er vist og sandt".

Opgaver:

Dansk:

- Del versene op i hav, jord og himmel.
- Hvilke ord bruges til at beskrive: havet, jorden, himlen?
- Lav en liste over de billeder I ser for jer når I læser salmen.
- Find de beskrivelser der viser at Brorson priser Gud?
- Prøv med egne ord at digte et vers, der takker for naturen.

Kristendom:

- Læs skabelsesberetningen i 1. mose bog kap.1 og sammenlign den med salmen.
- Hvordan kan man forholde sig til at Gud er skaberen af alt?
- Diskutér:
 - Hvad... eller hvem er Gud?
 - Kan man bevise, at Gud er til?
 - Er der ting som kun Gud kan, eller som kun Gud kan bestemme over?

Musik:

- Lav en tegneserie med 10 billeder.
- Lig på gulvet med lukkede øjne og hør salmen fra en cd. Lav derefter en tegning.
- Syng salmen med fagter:
- Op al den ting, som Gud har gjort (fagter):
 - 1. linje
 - Håndfladerne vendes opad og armene føres op i luften – nærmest lovprisende mod himlen.
 - 2. linje
 - Armene bliver oppe
 - 3. linje
 - Hænderne lukkes som i et klap, herefter vises stort med hænderne
 - 4. linje
 - Knyt højre hånd og sæt den mod brystet

Billedkunst:

- Læs salmen og lav en tegning.
- Hør salmen og tag de farver du får lyst til og lav et abstrakt billede.

Du som har tændt millioner af stjerner

Kort beskrivelse af salmedigteren Johannes Johansen.

Johannes Johansen (1925-2012) var præst og biskop i Helsingør stift fra 1980-1995). Han skrev mere end 300 salmer, hvoraf 16 optræder i den danske salmebog. Han adskiller sig på flere måde fra andre moderne salmedigtere (f.eks. Aastrup og Hans Anker Jørgensen). For det første mener han at salmer skal være gådefulde, fordi de er et forsøg på at gribe og begribe Gud, som jo netop er uforståelig. Det kan ifølge Johansen ikke gøres på en hverdagsagtig og realistisk måde, uden at Gud holder op med at være Gud. Derfor kunne han ikke lide mange af de nyere salmer.

Men samtidig mente han ikke at vi kun kan nøjes med de gamle salmer, hvis troen skal gøres levende for nutidsmennesket. Det skal gøres så folk kan forstå hvad kristendom er i dag. Det er fortsat Bibelen der skal være inspirationen og ikke hverdagslivet som andre moderne salmedigtere mener.

Mange af Johannes Johansens salmer er kendetegnet ved at de er skrevet til en bestemt lejlighed. En bestemt højtid, indvielse af kirke, en bestemt livssituation.

Du som har tændt millioner af stjerner er således både en aftensalme, men bliver også ofte anvendt til begravelser.

Komponisten – Erik Sommer

Den nulevende komponist Erik Sommer er født i 1948 og uddannet musikpædagog fra Det. Kgl. Danske musikkonservatorium i København i 1977. Han har arbejdet som højskolelærer ved både Silkeborg Højskole og Danebod Højskole og har siden 1989 været lektor i musik ved Nr. Nisum Seminarium. Fra 2005-2010 var han forstander for Seniorhøjskolen i Nørre Nisum.

Sideløbende har Erik Sommer været instruktør og lærer på kurser og stævner for både børn og voksne i kor, børnekor og sammenpil og efteruddannelseskurser for musiklærere.

Til daglig er han leder af musikensemblet Troubadur, som bevæger sig inden for den folkemusikalske tradition.

Erik Sommers melodier har sine rødder i de danske sange. Han laver melodier i et godt og enkelt melodisk sprog. Derfor er de nemme at lære, gode at synge og lette at huske. Hans melodier bygger bro mellem traditionel salmemusik og nutidens rytmiske toner.

Opgaver

Dansk

- Hvad er salmens tema? Hvornår kan man synge den?
- Tal om den første linje: Hvad kan stjerner være metafor for? Stjernestunder i løbet af dagen/i livet. Stjerner i form af andre mennesker der lyder op i vores liv. Stjerner som vi rækker ud i mod.
Det er ude under stjernehimlen, at vi ønsker, men måske også beder en lille håbefuldt bøn, fordi de netop lyser op i et stort ukendt mørke.
- Hvad vil det sige at blive trøstet? Tal om hvordan mennesker får trøst og hvorfra vi henter livsmod (jf. v. 1, linje 3-4)
- Lav en brainstorm over bøn. Hvad er bøn? (udtrykker taknemmelighed, håb, ønsker, smerte og lidelser....).
Alle versene deler sig i to – de to første beskrivende og taknemmelige, de to sidste formet som bøn om hjælp (er også udtrykt i melodien, der er delt i to dele for hver halvdel af verset).
- Diskutér forskellen mellem de seks salmer – vælg f.eks. salme 750 og sammenlign med salme 787. Hvilke forskelle er der i sprog, fortæller, måde at beskrive Gud og hvilke ligheder, forskel mellem morgen- og aftensalme? Hvordan udtrykkes temaet 'tryghed' forskelligt i de to salmer?
- Find de steder i Johansens salme, der viser, at det er en moderne salme. (f.eks. valg af ord, direkte sprog)
- Snak om betydning af vers 5. Skriv op i to kolonner forskellen som det beskrives på lys og mørke. Diskutér, hvorfor vi ofte bliver bange og utrygge i mørket.
- Lav et aftendigt.
- Alle skal skrive dagbog i en dag eller en uge. Sammenlign hver især dagbogsnotaterne med salmen:
 1. hvem er det, som eleven skriver til? Hvilket 'du' er salmen henvendt til? Og hvad er forskellen?
 2. Har den enkelte elementet af taknemmelighed, erkendelse af afmagt og fejl og bøn med i sine optegnelser?

Kristendom

- Hvordan beskrives Gud i denne salme? (Solens lys - mørket)
- Tal om lyset som et symbol for Kristus: Hvorfor kan man sammenligne Kristus med solen? Hvad er solen ellers et symbol på? Hvad er et symbol i det hele taget? Find andre eksempler på symboler. Gennemgå eventuelt flere kristne symboler. Se også <http://www.kristendom.dk/artikler/2005/kvartal4/symboler2005>
- Hvilken betydning har lyset for vores verden; for dagens rytme, årstiderne, for naturen i det

hele taget, for menneskene? Hvilken betydning har det i religion (trøst, styrke, tryghed, modsætning til smerte og mørke)

Musik

- Dans salmen:
 - 1. linje: Sidetrin med kryds: Et trin mod højre, venstre fod bagved, et trin mod højre, venstre for bagved o.s.v. dog sluttet der med at sætte venstre fod til med et klap i hænderne.
 - 2. linje: Sidetrin med kryds mod venstre
 - 3. linje: Vug fra side til side imens der knipses i h.h.v højre og venstre hånd

Billedkunst

- Lav en billedserie (evt. fotoserie med mobiltelefon, hvis muligt) af landet/byen/stranden/arbejdspladsen/hjemmet i aftenstemning. Vis eventuelt billede af solnedgang som inspiration.

Guds fred er glæden i dit sind

(DDS 678)

1. Guds fred er glæden i dit sind,
når morgenlyset vælder ind,
når nattens drømme svinder hen,
og livet synes godt igen.

2. Guds fred er styrken i det ord,
der søger dig, indtil du tror,
at det, som ser umuligt ud,
dog er en mulighed for Gud.

3. Guds fred er sangen i dit blod,
når kærligheden gir dig mod
og lyst og kraft og overskud,
så du formår at holde ud.

4. Guds fred er løftet på den dag,
hvor du har lidt dit nederlag,
men Kristus kommer ind til dig
og siger mildt: Din skyld tar jeg.

5. Guds fred er trøsten i dit savn,
når sorgen tar dig i sin favn,
et stædigt håb, der tror og ved,
vi lever i Guds evighed.

6. Guds fred er lyset i den nat,
hvor døden griber i dig fat,
men Kristus bryder ind med sit:
Giv slip, for dette barn er mit!

7. Kom, Jesus Kristus, kom herind,
og giv mit trætte, bange sind
den fred, jeg kun kan få af dig,
og som du selv har lovet mig!

Holger Lissner 1983.

Om salmen

Forfatter: Holger Lissner er en af de såkaldte "nyere" salmedigtere – på trods af, at han har rundet de 74 år. Hans uddannelse og virke som lærer kombineret med uddannelsen til teolog og virke som sognepræst, gør Lissner til en af nutidens store salmedigtere, idet han formår at formidle det kristne budskab på en folkelig pædagogisk og præcis måde. Mange af hans salmer har fokus på det sociale aspekt og ansvar i kristendommen – at på samme måde som Gud uforbeholdent tager imod os, således skal vi tage imod alle andre mennesker. Lissner var præst i Sdr. Bjert kirke ved Kolding i 23 år, og har derfor et grundigt kendskab til gudstjenesten og kirkelivet. Det er også anledningen til, at han gennem tiden har kommet med mange idéer til, hvordan gudstjenestelivet kan fornys og gøres mere levende og vedkommende.

Salmen "Guds fred er glæden i dit sind" kan synges på flere melodier ("Guds fred er mer end englevagt, DDS 676 eller 416), men i Sorø Klosterkirke skal vi synge den på Klaus Brinchs melodi fra 1999, dvs. en nyere og mere rytmisk melodi.

Salmen har 7 vers á 4 linjer [eller 7 strofer á 4 vers] og handler om forskellige aspekter og oplevelser af Guds fred. Vi oplever Guds fred og *virningen* af Guds fred, når vi fyldes af livslyst, optimisme, udholdenhed, opmuntring og forløsning, trøst og håb. Disse oplevelser rammer os på mange forskellige måder i forskellige livssituationer – alt fra det at stå op om morgenen, til når vi kvajer os til når døden lammer os med sorg. Sidste vers er formuleret som en bøn til Jesus om, at han må give af sin fred, som formår alt det, som salmen handler om.

Guds fred opleves grundlæggende som en tryghed., idet tryghed og fred er tvillinger.

Opgaver

Dansk

Opdel eleverne i seks grupper og giv hver gruppe et vers at arbejde med. Eller lad alle børnene gennemgå alle/nogle af versene:

Vers 1: Om onde drømme. Lad børnene snakke om/skrive ned/ tegne hvad de er bange for – og hvordan det evt. kunne blive bedre.

Vers 2: Om umulige situationer: Har nogle af eleverne stået over for noget, som så krop umuligt ud for dem? Og var der måske alligevel en finurlig løsning, som de ikke havde set komme? Synliggør evt. vha. en lille tryllekunst (tjek youtube: lær at trylle, snak med fysiklæreren e.l.)

Vers 3: Udholdenhed. Hvornår har eleverne oplevet at de var ved at give op, men så blev de alligevel ved og “kom i mål”?

Aktivitet: Udholdenhedstest: Stå med en blyant eller en bog i udstrakt arm. Hvem holder ud længst?

Vers 4: At fejle – og blive tilgivet: Snak med eleverne om hvordan det føles at tabe eller gøre noget dumt. Hvordan føles det, når man får sagt undskyld – og den anden tilgiver? Hvad er tilgivelse egentlig? Er der nogle ting, som ikke kan tilgives?

Aktivitet: “Englevenner”. Lad eleverne gøre små gode tjenester for hinanden i løbet af dagen/ugen.

Vers 5: Sorg og trøst: Hvad gør eleverne kede af det? Tegn/mal/skriv/lav et dramastykke. Hvad trøster dem?

Vers 6: Død – og håb: (OBS: Dette vers tager hul på døden, som for nogle børn kan være et smertefuldt emne, hvis du netop har mistet. Gå frem med besindighed). Snak om det med at miste – og det kristne håb om, at vi skal ses igen efter dette liv er forbi. Hvad gør det ved dem? Tegn eller mal evt. hvordan de forestiller sig himlen.

Kristendom (se evt. opgaver til dansk)

Læs/genfortæl (evt. som drama) historien fra Mark 4,35-41:

Samme dag, da det blev aften, sagde Jesus til dem: »Lad os tage over til den anden bred.« Og de forlod skaren og tog ham med i den båd, han sad i, og der var også andre både med. Og der kom en voldsom hvirvelstorm, bølgerne slog ind over båden, så den var lige ved at fyldes. Men Jesus lå i agterstavnen og sov på en hynde. Så vækkede de ham og sagde til ham: »Mester, er du ligeglad med, at vi går under?« Og han rejste sig, truede ad stormen og sagde til søen: »Ti stille, hold inde!« Og stormen lagde sig, og det blev helt blikstille. Så sagde han til dem: »Hvorfor er I bange? Har I endnu ikke tro?« Og de blev grebet af stor frygt og sagde til hinanden: »Hvem er dog han, siden både storm og sø adlyder ham?«

Umiddelbart ser det ud til at disciplene bliver bange for Jesus, fordi han er mægtigere end vejret – mægtigere end naturkræfterne. Men Jesus tæmmer netop disse vilde kræfter – og skaber i stedet *tryghed*.

Jesus tæmmer uvejret – og skaber fred.

Hvornår oplever vi stormvejr i vores liv? Hvornår oplever vi, at Jesus bare sover og vi er lige ved at gå under? (evt. som cooperative learning – samtale eleverne imellem)

Bibelhenvisninger til salmen:

Vers 2: jf. Matt 19,26. Mark 10,27. Luk 18,27.

Vers 7: jf. Joh 14,27.

Se desuden Fil 4,4-7

Musik

Bed eleverne om selv at finde på forskellige fagter, der passer til de enkelte vers.

Billedkunst

Lav collager af aviser, blade, reklamer etc. (billeder/ overskrifter). Hvad gør jer glade og trygge (rives så der kommer en blød kant)? Hvad gør jer bange og utrygge (klippes så der kommer en skarp kant).

Ingen er så tryk i fare

Mel.: Svensk folkemelodi 19. årh.

1 Ingen er så tryk i fare

som Guds lille børneskare,

fuglen ej i skjul bag løvet,

stjernen ej højt over støvet.

2 Herren selv på Zions bjerge

for sit folk er skjold og væрге,

vil sig over os forbarme,

bære os på faderarme.

3 Ingen nød og ingen lykke

af hans favn os bort skal rykke;

han, den bedste ven blandt venner,

al vor trang og længsel kender.

4 Vore hovedhår han tæller,

hver en tåre, som vi fælder;

han os føder og os klæder,

midt i sorgen han os glæder.

5 Om han tager, om han giver,

samme Fader han dog bliver,

og hans mål er kun det ene,

barnets sande vel at tjene.

6 Fryd dig da, du lille skare!

Jakobs Gud vil dig bevare;

på hans mindste vink må alle

fjenderne til jorden falde.

7 Og når endt er kampens dage,

endt hver jordisk nød og klage,

kalder os vor Faders stemme

til en evig fryd derhjemme.

Lina Sandell-Berg 1856.

Fredrik Engelke 1873. P.D. Koch 1891.

Bearbejdet 1895. 1953.

Kort beskrivelse af Lina Sandell-Berg og hendes tid.

Salmen er oprindelig svensk og hedder ”*Tryggere kan ingen vara*”.

Salmedigteren udgav i årene 1853-56 tre små sanghæfter, som på svensk hed *Andeliga Daggdroppar* (Åndelige Dugdråber). Disse hæfter indeholdt åndelige sange, hvor salmen *Ingen er så tryk i fare* var med i sidste hæfte.

Salmen har været igennem adskillige bearbejdelser i svensk regi. Salmen kom til Danmark, da den danske læge Peter Bidrik Koch oversatte den og fik den trykt i Indre Missions Børneblad i 1891.

Lina Sandell-Berg var kun 24 år, da hun skrev *Andeliga Daggdroppar*. Hun var præstedatter og boede i Småland. Der fortælles om hende, at hun elskede at sidde i præstegårdens store asketræ. Der sad hun og drømte sig langt bort, imens hun hørte fuglesang og om aftenen så stjernerne blinke på himlen. I dette træ digtede hun eftersigende også salmen *Ingen er så tryk i fare*.

Salmen henvender sig til børn, og den bliver stadig den dag i dag brugt til dåb og til børnegudstjenester.

Tiden

Lina Sandell-Berg levede i en tid, hvor 1800-tallets romantiske strømning sloges med rationalismens, tilliden til fornuften og videnskaben, om førstepladsen i kulturen – men selv valgte hun en helt anden vej: Den kristne vækkelse i Indre Mission.

Indre Mission er en kristen vækkelsesretning, der har sit afsæt i den forudgående pietisme. Pietismen lægger vægt på en personlig, følelsesrig og from tilgang til kristendommen. Pietisme kommer af det latinske ord *pietas*, der netop betyder fromhed. Både pietismen og Indre Mission lægger stor vægt på Biblen som den eneste rettesnor.

Beskrivelse af salmen

Salmens pointerer, at ingen er tryggere i fare og vanskeligheder end Guds børn. Dem vil der intet ske, uanset hvad og hvor de befinder sig. Gud sørger for og hjælper sine børn.

Opgaver:

Dansk

- Hvordan benytter salmedigteren sig af billedsprog i salmen?
- Hvordan beskytter Gud sine børn?
- Hvad betyder 'børn' i salmen?
- Hvad er salmens tema?
- Er der ord eller formuleringer, der ikke bruges i daglig tale i dag?

Kristendom

- Hvordan er Gud beskrevet i salmen?
- Sammenlign vers 2 og 6 med vers 4, og tal om de to forskellige beskrivelser af Gud. Er Gud kun på den ene måde eller den anden måde? Kan Gud være og rumme en sådan dobbelthed?
- Hvilke stednavne og navne optræder i salmen (undersøg hvem og hvad det er).

Musik

- Syng salmen mens I klapper takten med korte og lange klap. Prøv evt. at synge den i forskellige tempoer – hvad gør det ved sangen?
- Hvilken stemning kommer du i, når du hører salmemelodien?

Billedkunst

- Salmen er rig på billedsprog. Find det billede, som du synes er bedst, og prøv at tegne eller male det.

Spænd over os dit himmelsejl

Kort beskrivelse af Rasmussen og hans tid

Leif Rasmussen, født i 1943, er som uddannet lærer en del af højskolemiljøet, ansat som højskolelærer på Silkeborg Højskole siden 1978. Han har gennem sit arbejde som kristendomsformidler fundet inspiration til en ganske stor samling af sange, salmer og digte, hvoraf kun én salme er optaget i Den Danske Salmebog.

Tiden

En tid der stod i 68'ers oprørets tegn. En hel generation af unge havde øget politisk engagement og interesse. Tidens strømninger, med øget socialbevidsthed og opgør med de klassiske socialklasser, ses også hos Jørgensen. Hans salmer er præget af hans blik for det han så som det højreorienterede i måden som kristendommen førhen blev videregivet, og har været optaget af en samfundsrelateret og antiautoritær og -elitær kristendomstolkning, også i sine mange salmer. Således ligger der også i Jørgensens salmedigtning et opgør med tidligere tiders retning for forkyndelse. Han mente at udgangspunktet måtte være, "Jesus satte sig ned i de nederstes sted", som han skriver i en af sine salmer. Derved kan man ikke rydde det politiske i det kristne budskab ud af hverken salmer, bønner eller prædiken. "Gud ses i kristendommen ikke oppefra, men nedefra" udtaler han. Fokus er derfor ofte på menneskets værdighed

Komponisten – Hans Holm

Den nulevende komponist og dirigent Hans Holm er født i 1944. Han er uddannet fra Silkeborg Seminarium og Det Jydske Musikkonservatorium. I mange år underviste han i musik på Th. Langs Seminarium, indtil han i 1984 blev lærer på Silkeborg Højskole. De sidste ca. 20 år har Hans Holm arbejdet freelance. Han dirigerer forskellige orkestre og komponerer melodier til salmer og sange. Bl.a. var han medredaktør på samlingen Salmer og Sange for Skole og Kirke I og II.

Desuden har han sammen med sin kone Kis komponeret ikke mindre end 50 musicals. Hun skriver teksterne og han komponerer musikken, der mest er rytmisk musik.

Salmedigteren Leif Rasmussen, som netop har skrevet teksten til denne salme, var kollega med Hans Holm på Silkeborg Højskole, og med højskolen som ramme og kraftcenter var de begge med til at danne FRIK – Forum for Rytme I Kirken.

Makkerparret har skrevet flere salmer sammen igennem årene.

Hans Holm udtalte i november 2011: ”Ligesom præster må nyfortolke Bibelens tekster i deres prædikener, må salmedigtere og komponister forholde sig til den tid, vi lever i!”

Beskrivelse af salmen

Salmen står som en henvendelse til den treenige Gud, som salmen samtidig beskriver, med et vers til hver af Hans fremtrædelsesformer. Den er således nærmest en lovsang og vil kunne synges året rundt. Den har en let forståelig tekst med gode billeder.

v. 1 Er en bøn til Gud skaberen af himmelbue og regnbue om fred, forsoning og beskyttelse i – og på trods af – en virkelighed af krig og vold, der ikke altid afspejler det gode, Guds lys. (jf. 1. mosebog 9,13)

v. 2 Er et udtryk for den drøm, eller måske bedre formuleret det håb, at Jesus fortsat vil gøre sine under i en blind og forblændet verden. En bøn til at vi bevares i troen og tilliden til den kraft. (jf. Åb 7,17 og 21,6; Matt 11,5 og 15,31; Luk 4,18 og 7,21; Joh 9,18f. og 11,37.

v. 3 Om at Helligånden fortsat vil gøre sin oplysende og fællesskabsstiftende virkning, og vende forskelligheden til noget værdifuldt – ‘et liv i broget sammenhæng’. (jf. ApG 2,3.)

Opgaver:

Dansk

- Hvem er salmen henvendt til? Hvem er “du” i salmen?
- Beskriv ud fra et vers af gangen de tre ‘personer’- hvad siges der om Skaberen i første vers, om Jesus i andet vers og om Helligånden i sidste vers?
- Hvilke ord viser, at salmen er en bøn? (Udsagnsordene i bydeform)
- Prøv at tælle ord der er taget fra naturen – Diskutér ordenes betydning og

Kristendom

- Hvordan er gud beskrevet i denne salme? Hvad betyder det, at der er tale om en tre-leddet gud? (Far, Søn, Helligånd - fortid, nutid og fremtid)
- Hver elev nedskriver på en seddel et spørgsmål, der stiller spørgsmål til treenigheden. Alle eleverne går rundt blandt hinanden og skal gå sammen to og to, når læreren klapper. De skal stille spørgsmålet til hinanden og bytte, når de har svaret. Og så gå videre til næste. De skal gå til en ny person hver gang (CL).
- Hvilke ord peger på, at salmen er en bøn? Hvad vil det sige at bede?
- Læs Fadervor (Matthæusevangeliet 6,9-13). Diskuter forskellen på a) en bøn b) en ønskeseddel c) en ordreseddel.

Musik

- Prøv at lave en rap-udgave af salmen.
- Dans salmen: i kredsdans (Er bedst at lave, når de har sunget den nogle gange og kender den). Man danner kreds med hinanden i hånden og går venstre om, mens man skiftevis kigger på sin makker på den ene side (linje 1 og 3) og på den anden side (linje 2 og 4). Derefter går alle ind mod midten og løfter hænderne op undervejs (linje 5) og tilbage igen, mens hænderne tages ned (linje 6). Ude i kredsen igen går alle ned i knæ og rejser sig langsomt op og løfter armene over hovedet (linje 7).

Billedkunst

- Klip salmen op i mindre bider og fordel et par linjer til hver elev eller mindre grupper af elever sammen. Lad dem illustrere salmelinjerne. Sæt til sidst billederne op ved siden af hinanden i rækkefølge og syng salmen.
- Lav billedanalyse af forskellige treenighedssymboler (trekant, lam, fisk, due osv.)
- Syng salmen igennem. Tegn Gud ud fra den forestilling, som I har eller salmen giver. (google evt. Ved alkymistens kilde - Thor Olav Foss sominspiration)